

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Z. Talpalaru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, A. Malii, I. Dutca)

Î N C H E I E R E

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 169 împotriva lui Pavel Racu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 27 noiembrie 2019, SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr. 169 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pavel Racu cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice.

În motivarea acțiunii a indicat că conform contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 169 din 18 iulie 2002, încheiat între SA „Termoelectrica” (până la redenumire SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău - succesorul în drepturi al SA „Termocom” în procedura falimentului) și CCL nr. 169, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

A menționat că din cauza neonorării obligațiilor de plată, la data de 31 octombrie 2019, datoria CCL nr. 169 pentru consumul de energie termică constituia suma de 5 362 558,84 de lei, devenind de fapt debitorul SA „Termoelectrica” .

De altfel, a indicat că, în urma consumului de energie termică, CCL nr.169 a prestat la rândul său servicii de gospodărie comunală, inclusiv alimentarea cu energie termică, la toți locatarii blocurilor locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea conform facturilor (bonurilor de plată) primite.

A susținut că în caz de neachitare de către consumatori a sumelor datorate, CCL nr. 169, este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei, pentru a stinge creanța sa față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către consumatorii cu datoriile restante.

A relatat că CCL nr. 169 nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv nu l-a acționat în judecată nici pe pârâțul Racu Pavel, în scopul încasării

datoriei pentru consumul energiei termice în sumă totală de 9 894,05 de lei, acumulată până la 30 septembrie 2019, în mare parte din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și altor cheltuieli de judecată, motiv pentru care a considerat că este în drept de a înainta acțiune oblică, dat fiind faptul că CCL nr. 169 mun. Chișinău nu are surse financiare destule pentru a depune de sine stătător cerere de chemare în judecată.

SA „Termoelectrica” a precizat că Pavel Racu este proprietarul apartamentului nr. 135 din str. XXXXX, mun. Chișinău, iar în baza contului personal, deschis la CCL nr. 169 pe numele său, ultimul a acceptat prestarea și a beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

A solicitat încasarea din contul lui Pavel Racu a datoriei pentru consumul de energie termică, formată până la 30 septembrie 2019, în mărime de 9 849,05 de lei.

În cadrul ședinței de judecată reprezentantul reclamantei a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea de la Pavel Racu a datoriei în mărime de 2 963,48 de lei neachitată pentru perioada 01 ianuarie 2008 - 30 septembrie 2019 și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 296,82 de lei.

Prin hotărârea din 18 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a respins acțiunea oblică depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr. 169 împotriva lui Pavel Racu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, totodată s-a dispus încasarea din contul CCL nr. 169 în beneficiul lui Pavel Racu a sumei de 5 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în partea ce excedă suma respectivă, cerința fiind respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 21 ianuarie 2021, SA „Termoelectrica” a declarat apel, solicitând casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de SA „Termoelectrica” și s-a modificat hotărârea din 18 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la acțiunea oblică depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr. 169 împotriva lui Pavel Racu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, în partea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică încasate de la CCL nr. 169 în beneficiul lui Pavel Racu, după cum urmează: S-a micșorat cuantumul cheltuielilor de asistență juridică încasate de la CCL nr. 169 în beneficiul lui Pavel Racu de la 5 000 de lei până la 2 000 de lei.

Pentru a decide astfel, Colegiul a reținut că conform contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 169 din 18 iulie 2002, încheiat între SA „Termoelectrica” (până la redenumire-SA „CET nr. 2” din Chișinău - succesorul în drepturi al SA „Termocom” în procedura falimentului) și CCL nr. 169, în calitate de consumator, furnizorul livrează energie termică în apă caldă consumatorului până la hotarul de delimitare a apartenenței de balanță, iar ultimul achită serviciile prestate.

Conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, Pavel Racu este proprietarul bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. XXXXX, din 27 februarie 2004 (f.d. 12).

Reținând prevederile art. 51 alin. (1) din Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015, pct. 17, 18 din Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, art. 25 alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002, în coroborare cu actele cauzei, Colegiul a învederat

că conform facturii nr. 10089030135000, scadentă la 31 octombrie 2019, CCL nr. 169 a înaintat spre plată lui Pavel Racu suma de 9 894,05 de lei, cu titlu de datorie la plata energiei termice pentru încălzirea apartamentului nr. 135 din str. XXXXX, mun. Chișinău.

Totodată, Colegiul a reținut că, aceeași sumă a fost indicată și în informația despre achitarea serviciilor locativ-comunale de către locatarul apartamentului nr. 135 din str. XXXXX, mun. Chișinău.

Din actele cauzei s-a reținut încheierea Judecătoriei Botanica din 04 iulie 2008, prin care s-a confirmat tranzacția de împăcare încheiată între CCL nr. 169 și Racu Pavel, Racu Andrei și Racu Anna.

Prin acordul privind eșalonarea datoriilor, încheiat între locatarii ap. 135, XXXXX și CCL 169, s-a convenit de a eșalona datoria de 20 517,62 lei, în baza unui grafic de achitare (f.d. 38), aceasta fiind achitată integral, fapt confirmat prin ordinele de încasare anexate la materialele cauzei.

Astfel, instanța de fond just a concluzionat că reclamantul nu a justificat suma solicitată, nefiind prezentate probe care ar confirma cum s-a format datoria pretinsă.

Colegiul a reținut că conform cererii de apel, SA „Termoelectrica” a indicat că suma pretinsă cu titlu de datorie, în mărime de 2 963,48 de lei, s-a acumulat pentru 5 luni diferite, după cum urmează: pentru luna februarie 2009 - 667,56 de lei, martie 2009 - 735,22 de lei, aprilie 2009 - 11,68 lei, februarie 2010 - 940,04 de lei, martie 2010 - 608,98 lei, însă nu a prezentat probe veridice și pertinente, care să ateste că această sumă nu face parte din suma încasată anterior prin hotărârea Judecătoriei Botanica din 04 iulie 2008 care a devenit executorie.

Astfel, ținând cont de faptul că, apelanta nu a prezentat probe în vederea susținerii poziției sale, nici în instanța de fond și nici în instanța de apel, Colegiul a considerat soluția instanței de fond privind respingerea pretenției înaintate de SA „Termoelectrica” privind încasarea datoriei restante în sumă de 2 963,48 lei, justă și întemeiată.

Totodată, Colegiul a considerat că hotărârea primei instanțe este justă și în partea prin care s-a respins capătul de cerere privind compensarea cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 296,82 de lei.

În partea ce ține de cererea lui Pavel Racu privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța de apel a reținut că conform actelor cauzei, se constată că, Pavel Racu a beneficiat de serviciile de asistență juridică ale avocatului Iurie Sorochin, solicitând în acest sens compensarea cheltuielilor în sumă de 10 000 de lei.

Apreciind complexitatea cauzei și volumul de muncă depus de avocatul Iurie Sorochin în prezenta cauză, instanța de fond a conchis asupra admiterii parțiale a cerinței respective, încasând suma de 5 000 de lei, or, Colegiul a considerat că în această parte hotărârea urmează a fi modificată prin micșorarea sumei cheltuielilor de asistență juridică până la suma de 2 000 de lei.

La 18 martie 2022, SA „Termoelectrica” a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 03 noiembrie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 19 ianuarie 2022 (f.d. 151), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către participanții la proces, astfel, recursul declarat la data de 18 martie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 07 aprilie 2022 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței, or, până la data examinării cauzei în adresa careva referințe nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de SA „Termoelectrica”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Termoelectrica” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de SA „Termoelectrica”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, împotriva deciziei din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat